

Druga najveća kriptovaluta u svijetu

ETHEREUM

Limit Prime

Upozorenje

Predstavljeni materijal je namijenjen samo za obrazovne svrhe. Autori ne podržavaju niti promovišu bilo koji finansijski instrument o kojem se govori u knjizi.

Knjiga ne predstavlja trgovčke preporuke ili savjete. Podaci, alati i materijali prezentovani u ovom dokumentu imaju samo informativnu / obrazovnu svrhu i ne uzimaju u obzir posebne investicione ciljeve ili potrebe bilo koje osobe koja koristi dokument.

SADRŽAJ

1. Šta je Ethereum?.....	4
1.1 Evolucija Ethereuma	5
1.2 Biografija	6
2. Kako Ethereum funkcioniše?.....	9
2.1 Čemu služi Ethereum.....	12
3. Razlika između Ethereuma i ostalih kriptovaluta	14
3.1 Ethereum vs Bitcoin	15
3.2 Ethereum vs Ripple	16
3.3 Ethereum vs Cardano	17
4. Kupovina Ethereuma vs Trgovanje Ethereumom	19
4.1 Prednosti i nedostaci	22
4.2 Trenutni trendovi.....	24
5. Budućnost Ethereuma	26
6. Kako otpočeti sa trgovinom?	29

1. Šta je Ethereum?

U svojoj srži, Ethereum je decentralizovana globalna softverska platforma koju pokreće blokčejn (blockchain) tehnologija. Ljudi često pogrešno označavaju Ethereum kao kriptovalutu - ali to je mnogo više od toga.

Iako to nije prava kriptovaluta, pokreće je jedna. Ova kriptovaluta je poznata kao ether (ETH). Za razliku od bitkoina, koji je posebno dizajniran da bude valuta, ether je dizajniran da napaja Ethereum mrežu kao kompenzacija rudarima za obavljanje računanja.

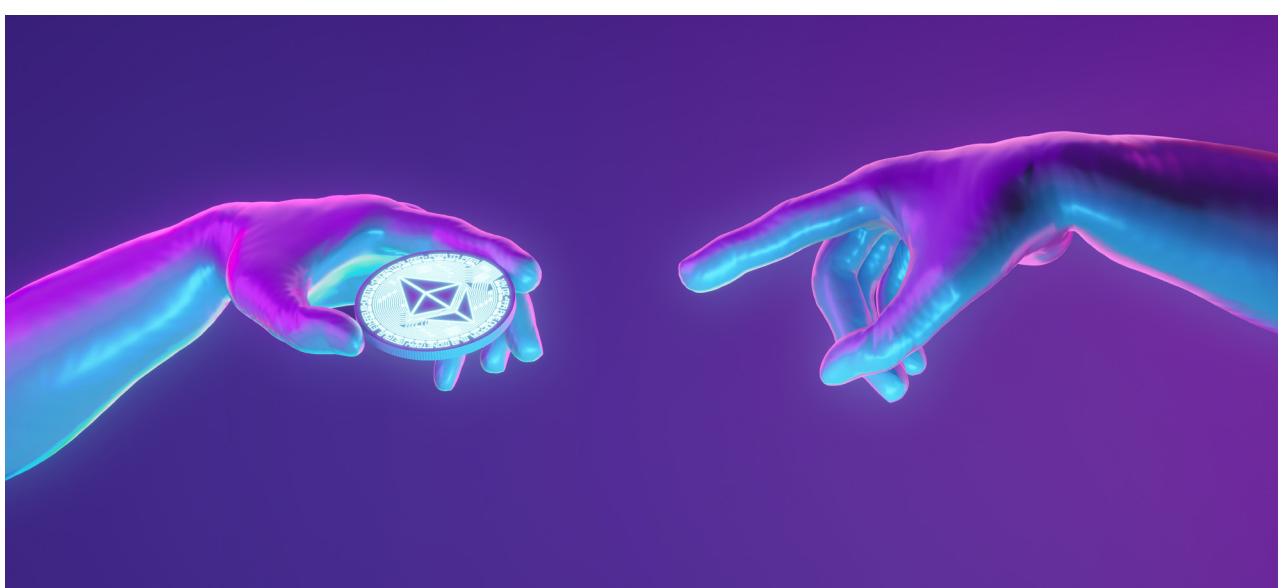
Ethereum je glavna platforma za decentralizovane finansije (DeFi), što je krovni termin za finansijske usluge na javnim blockchain-ovima, prvenstveno Ethereum-u. Sa DeFi-jem možete da uradite većinu stvari koje tradicionalne banke podržavaju — zaradite kamatu, pozajmljujete, dajete u zajam, kupujete osiguranje, trgovinske instrumente, proizvode i još mnogo toga — ali brže, bez papirologije

„Dok većina novih tehnologija teži da automatizuje i marginalizuje radnike, ostavljajući im da obavljaju sitne poslove, blockchain automatizuju centar. Umesto da taksista ostane bez posla, blockchain ostavlja Uber bez posla i dozvoljava taksistu da radi direktno sa klijentom.“

- Vitalik Buterin.

1.1. Evolucija Ethereuma

Vitalik Buterin, kanadski programer, voleo je da igra World of Warcraft igricu u svom detinjstvu. Jednog dana, Blizzard je drastično promijenio ključnu čaroliju u igri, što je učinilo mnogo manje zabavnog za Buterina i natjeralo ga da odustane. Tada je počeo da mrzi centralizovane usluge.

1.2. Biografija

Fakt: Inspiracija za Ethereum je anime! Hajao Mijazaki, japanski animator, reditelj i umjetnik mange, čije je djelo „Laputa: Zamak na nebu“, bio je inspiracija za Vitalika Buterina.

Vitalik je rođen 31. januara 1994. godine u Kolomni, Moskovska oblast, Rusija. Dok su se druga djeca igrala autićima i loptama, Buterin priznaje da je jedna od njegovih omiljenih igračaka iz detinjstva bila Microsoft Excel. Preselio se u Kanadu kada je imao samo pet godina i krenuo u treći razred. Nastavnici su brzo otkrili nešto zanimljivo o dečaku - mogao je da sabira trocifrene brojeve u svojoj glavi dvostruko većom brzinom od svojih vršnjaka. Uvršten je u program za darovite. Zatim je prošeo četiri godine u školi Abelard, privatnoj srednjoj školi u Torontu. Škola je promjenila njegovu percepciju o obrazovanju, pri čemu su se i njegov stav i rezultati drastično promijenili. U Abelardu je razvio svoju glad za učenjem, čime je znanje u suštini postao njegov primarni cilj u životu.

Vitalik je 2011. godine naišao na Bitcoin. U početku je bio sumnjičav i nije mogao da vidi kako bi mogao da ima bilo kakvu vrijednost ako nema nikakvu fizičku podršku. Ali kako je vreme prolazilo, naučio je sve više i postao fasciniran.

Želeo je da se formalno pridruži ovoj novoj i eksperimentalnoj ekonomiji tako što je dobio neke tokene, ali nije imao ni računarsku moć da ih iskopa, niti gotovinu za kupovinu bitkoina. Dakle, tražio je posao u Bitcoin-u na raznim forumima i na kraju je počeo da piše članke za blog, zarađujući mu oko pet Bitcoin-a po članku. Pisao je, putovao i radio na kriptovalutama preko 30 sati dnevno i stoga je odlučio da napusti univerzitet.

Putovao je širom sveta gledajući razne kripto projekte i na kraju je utvrdio da su previše fokusirani na specifične upotrebe i da nisu dovoljno široki.

Nakon što je pogledao protokole koje su ti projekti koristili, Vitalik je shvatio da je moguće masovno generalizovati šta su protokoli radili zamenivši svu njihovu funkcionalnost Tjuringovim programskim jezikom, koji je kompletan. On omogućava računaru da riješi bilo koji određeni problem, davši odgovarajući algoritam i potrebnu količinu vremena i memorije. Nakon što su postojeći projekti odbili ovu ideju, odlučio je da to uradi sam — tako je rođen Ethereum.

Buterin je bio oduševljen tehnologijom blockchain-a kada se uključio u Bitcoin kao 17-godišnji programer 2011. Vitalik je tada otkrio kripto i počeo da piše za Bitcoin Magazine i da učestvuje u mnogim blockchain projektima. Ubrzo je otkrio da su svi ovi projekti veoma uskogrudni i da ne postoji nijedna platforma koja bi omogućavala da se lako prave decentralizovane aplikacije.

Fakt: Vitalik Buterin je u aprilu 2022. godine posjetio Crnu Goru.

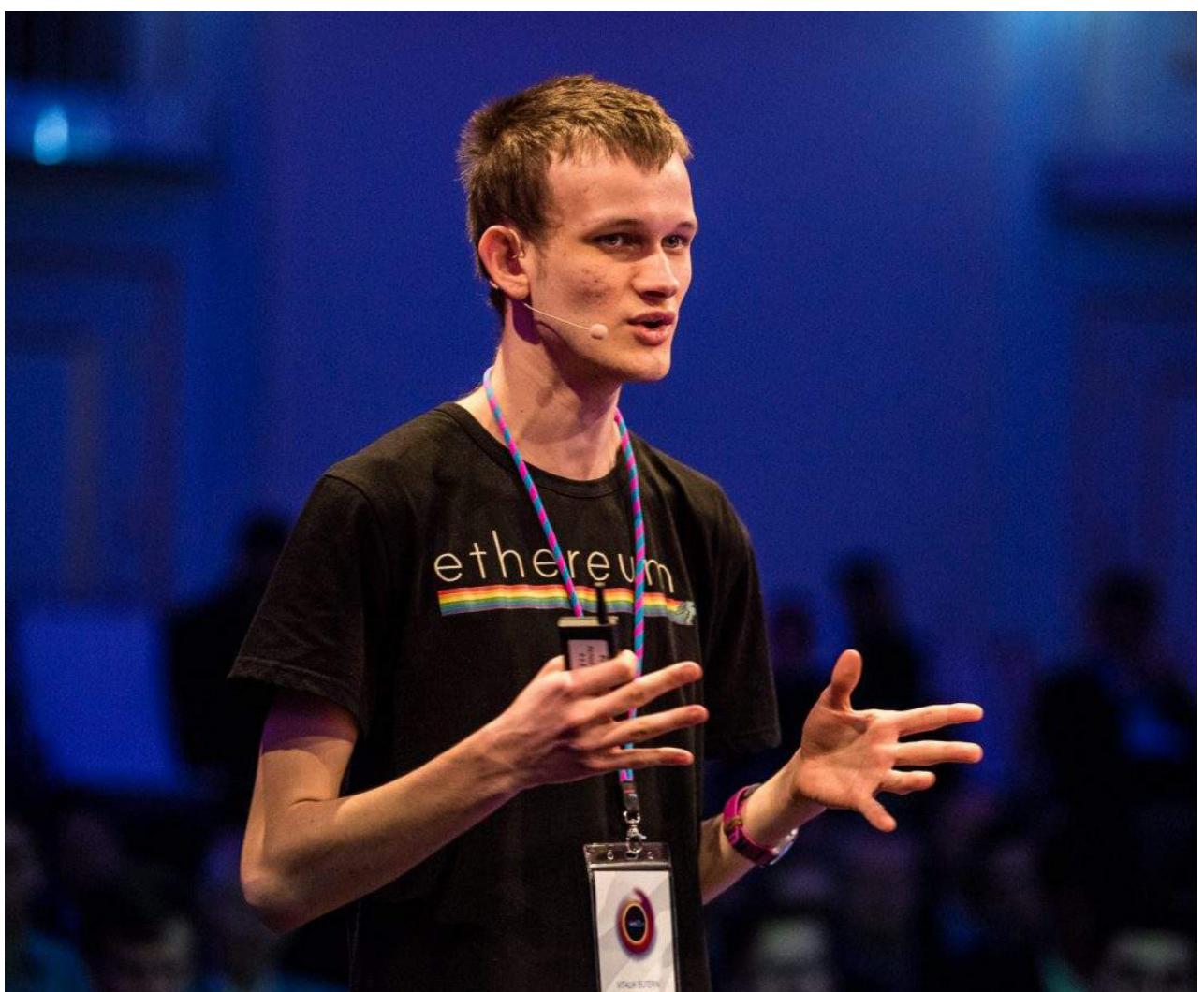
Počeo je da razmišlja o nekoj platformi koja bi prevazilazila i išla dalje od finansijskih transakcija koje omogućava Bitcoin. Buterin je odlučio da izgradi takvu platformu. Shvatio je da je bitkoin kao džepni kalkulator, dizajniran da uradi jednu stvar, i da to radi zaista dobro, ali ne možete da uradite ništa drugo sa njim.

Kako je kasnije objasnio:

„Mislio sam da (oni u Bitcoin zajednici) ne pristupaju problemu na pravi način. Smatrao sam da previše detaljno prate i monitorišu svaku aplikaciju; pokušavali su da eksplicitno podrže svaki pojedinačni (slučaj) preciznošću procedure pravljenja švajcarskog noža.“

- Vitalik Buterin.

On je to zamislio na drugačiji način.

Tako je razvoj Ethereuma počeo 2014. On nije bio sam, Ethereum je imao mnogo suosnivača. U 2014, Buterin i drugi suosnivači Ethereuma pokrenuli su kampanju za prikupljanje sredstava, u kojoj su prodali ethere (Ethereum tokene) da bi svoju viziju pokrenuli i prikupili više od 18 miliona dolara. Prvo izdanje Ethereuma uživo poznato kao Frontier pokrenuto je 2015. Od tada je platforma brzo rasla i danas su na njoj uključene stotine programera.

Ključna razlika u odnosu na Bitcoin bila je mogućnost platforme da trguje još nečim, pored kriptovaluta.

Kao krajnji cilj, Buterin se nada da će Ethereum biti rješenje za sve slučajeve korisćenja blockchain-a koji nemaju specijalizovan sistem kome bi se mogli obratiti.

Ethereum još uvek doživjava udare i pati od nekih istih boljki i problema koje Bitcoin ima, prvenstveno u svojoj skalabilnosti. 2016. godine, anonimni haker je ukrao 50 miliona dolara u etheru, što je pokrenulo pitanja o bezbjednosti platforme. Ovo je izazvalo podjelu unutar Ethereum zajednice i ona se raspala na dva blok lanca: Ethereum (ETH) i Ethereum Classic (ETC).

Došlo je do dramatičnih fluktuacija u cjeni ethra, ali valuta Ethereum je porasla za više od 13.000 procenata u 2017. Ovaj ogroman rast je privlačan mnogim investitorima, ali volatilnost čini druge investitore opreznim.

Pored Ethereum-a, postoji još puno pretendenata za titulu najbolje platforme za pametne ugovore (smart contracts) kao što su TRON, NEO, EOS, Cosmos, Polkadot, Zilliqa ili Cardano. Kako god, nijedan od njih nije postigao takvu popularnost među programerima do sada i nisu svi tako decentralizovani kao Ethereum. Većina platformi pametnih ugovora zasnovana je na DPoS algoritmima, što znači da žrtvuju decentralizaciju radi skalabilnosti.

Ethereum ima drugačiji pristup, a njegov tim razvija novu PoS verziju, Ethereum 2.0, da zamjeni trenutnu mrežu zasnovanu na dokaz o radu (Proof of Work) 2022. Nova verzija će riješiti sve aktuelne probleme Ethereum-a, kao što je zagušenje mreže, dok će istovremeno biti decentralizovana. Infrastruktura Ethereum-a je poboljšana tokom poslednjih nekoliko godina kada se suočila sa bezbjednosnim problemima i pošto je manje monopolistička od Bitcoin-a, otvorenija je za mjere reforme koje bi ga na kraju mogle učiniti superiornijim rješenjem u odnosu na Bitcoin.

Čak i bez ikakvih nadogradnji i korekcija, Ethereum je najpopularniji blockchain za razvoj decentralizovanih aplikacija i mnoge kompanije ga podržavaju. Enterprise Ethereum Alliance ima u svom odboru gigante kao što su Microsoft, Intel, AMD, Baidu, JP Morgan i mnogi drugi. Oni popularišu blockchain tehnologije i primenjuju ih u svojim operacijama, gurajući industriju naprijed.

2. Kako Ethereum funkcioniše

Tako je razvoj Ethereuma počeo 2014. On nije bio sam, Ethereum je imao mnogo suosnivača. U 2014, Buterin i drugi suosnivači Ethereuma pokrenuli su kampanju za prikupljanje sredstava, u kojoj su prodali ethere (Ethereum tokene) da bi svoju viziju pokrenuli i prikupili više od 18 miliona dolara. Prvo izdanje Ethereuma uživo poznato kao Frontier pokrenuto je 2015. Od tada je platforma brzo rasla i danas su na njoj uključene stotine programera.

Ključna razlika u odnosu na Bitcoin bila je mogućnost platforme da trguje još nečim, pored kriptovaluta.

Kao krajnji cilj, Buterin se nada da će Ethereum biti rješenje za sve slučajeve korisćenja blockchain-a koji nemaju specijalizovan sistem kome bi se mogli obratiti.

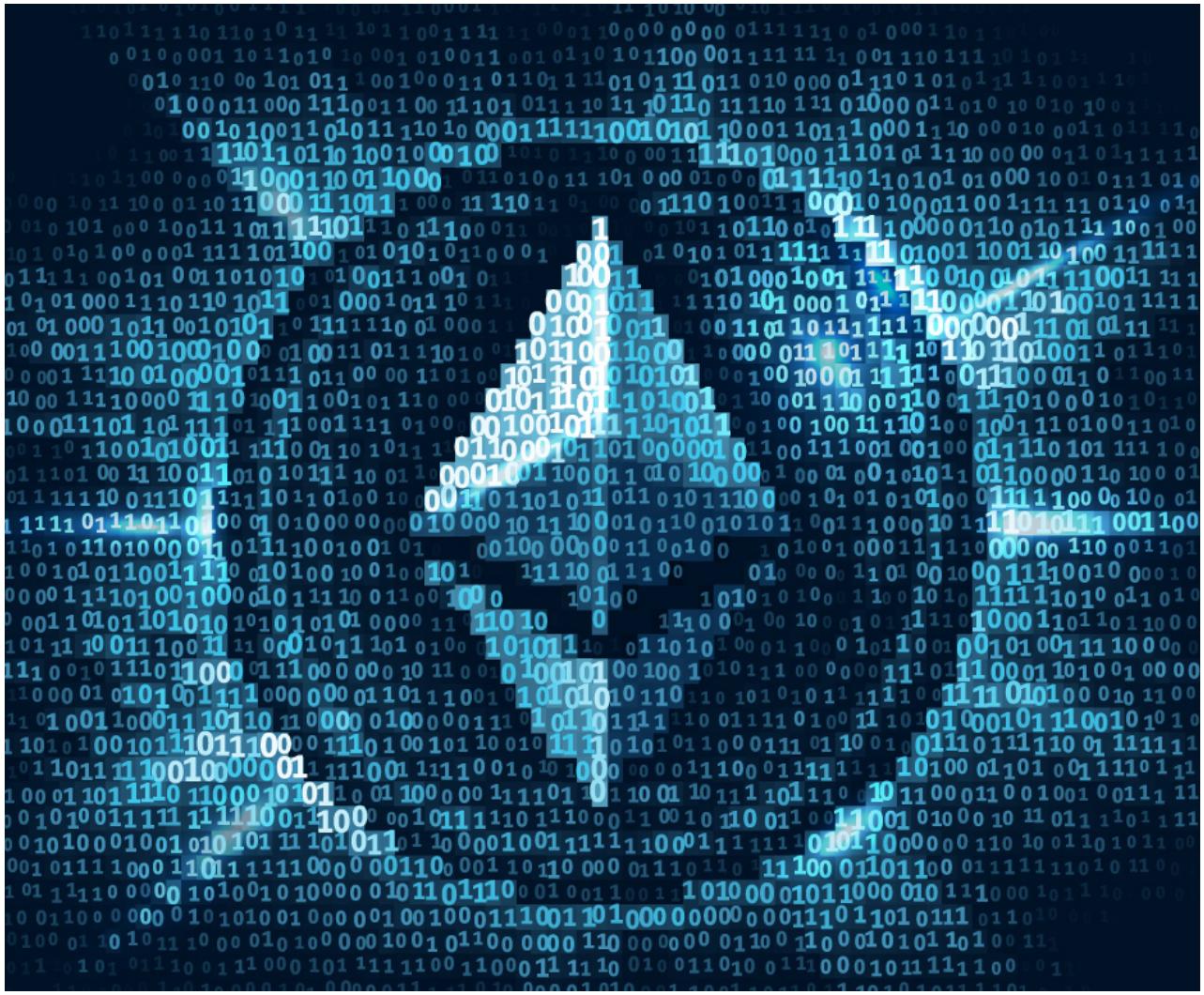
Ethereum još uvek doživljava udare i pati od nekih istih boljki i problema koje Bitcoin ima, prvenstveno u svojoj skalabilnosti. 2016. godine, anonimni haker je ukrao 50 miliona dolara u etheru, što je pokrenulo pitanja o bezbjednosti platforme. Ovo je izazvalo podjelu unutar Ethereum zajednice i ona se raspala na dva blok lanca: Ethereum (ETH) i Ethereum Classic (ETC).

Došlo je do dramatičnih fluktuacija u cijeni ethra, ali valuta Ethereum je porasla za više od 13.000 procenata u 2017. Ovaj ogroman rast je privlačan mnogim investitorima, ali volatilnost čini druge investitore opreznim.

Pored Ethereum-a, postoji još puno pretendenata za titulu najbolje platforme za pametne ugovore (smart contracts) kao što su TRON, NEO, EOS, Cosmos, Polkadot, Zilliqa ili Cardano. Kako god, nijedan od njih nije postigao takvu popularnost među programerima do sada i nisu svi tako decentralizovani kao Ethereum. Većina platformi pametnih ugovora zasnovana je na DPoS algoritmima, što znači da žrtvuju decentralizaciju radi skalabilnosti.

Ethereum ima drugačiji pristup, a njegov tim razvija novu PoS verziju, Ethereum 2.0, da zamjeni trenutnu mrežu zasnovanu na dokaz o radu (Proof of Work) 2022. Nova verzija će riješiti sve aktuelne probleme Ethereum-a, kao što je zagušenje mreže, dok će istovremeno biti decentralizovana. Infrastruktura Ethereum-a je poboljšana tokom poslednjih nekoliko godina kada se suočila sa bezbjednosnim problemima i pošto je manje monopolistička od Bitcoin-a, otvorenija je za mjere reforme koje bi ga na kraju mogle učiniti superiornijim rješenjem u odnosu na Bitcoin.

Čak i bez ikakvih nadogradnji i korekcija, Ethereum je najpopularniji blockchain za razvoj decentralizovanih aplikacija i mnoge kompanije ga podržavaju. Enterprise Ethereum Alliance ima u svom odboru gigante kao što su Microsoft, Intel, AMD, Baidu, JP Morgan i mnogi drugi. Oni popularišu blockchain tehnologije i primenjuju ih u svojim operacijama, gurajući industriju naprijed.

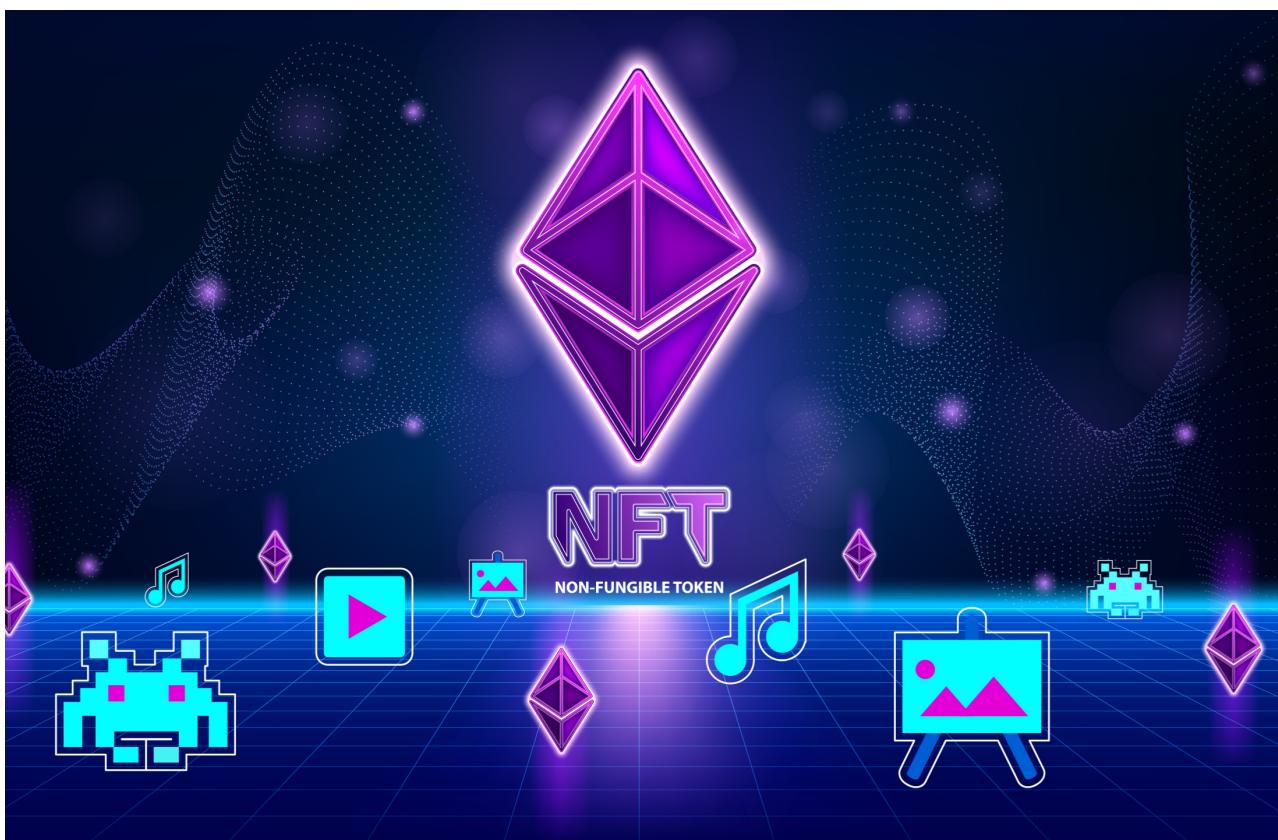
Prelazak na PoS će donijeti brojna poboljšanja u odnosu na PoW sistem rada, kao što su bolja energetska efikasnost - nema potrebe da se koristi mnogo energije kao kod PoW, niže barijere za ulazak, smanjen rizik centralizacije i sl.

Ether će uvijek biti tražen, što znači da inflacija nikada ne bi trebalo da obezvrijedi imovinu do neupotrebljivosti.

Za interakciju sa Ethereumom potrebna je kriptovaluta, koja se čuva u novčaniku. Taj novčanik se povezuje sa decentralizovanim aplikacijama (DApp), djelujući kao pasoš za Ethereum sistem. Odatle svako može da kupuje predmete, igra igrice, pozajmljuje novac i obavlja sve vrste aktivnosti baš kao što to čini na tradicionalnom internetu. Razlika je u tome da je tradicionalni web besplatan za korisnike, jer se na njemu odaju lični podaci. Centralizovani entiteti koji vode web stranice zatim prodaju te podatke da bi zaradili novac. Kod Etheureum-a se ove radnje obavljaju anonimno, pod pseudonimom.

Kriptovaluta ovdje preuzima mjesto podataka, što znači da su korisnici slobodni da anonimno pretražuju i komuniciraju. Ovo takođe znači da upotreba DApp-a nije diskriminatorska. Na primjer, nijedan kreditni ili bankarski DApp ne može nekoga odbiti na osnovu njegove rase ili finansijskog statusa. Posrednik ne može da blokira ono što smatraju „sumnjivom transakcijom“. Korisnici kontrolišu šta rade i kako to rade, zbog čega mnogi smatraju da je Ethereum Veb 3.0 — budućnost web interakcije.

2.1. Čemu služi Ethereum?

Ethereum je u suštini decentralizovana mreža sa ogromnom funkcionalnošću. Evo 5 praktičnih upotreba Ethereuma:

- Može se koristiti u sistemu zdravstvene zaštite za bezbjedno skladištenje i djeljenje informacija o pacijentima.
- Smart contracts se mogu koristiti za obavljanje direktnih transakcija bez rizika.
- Može se koristiti za poboljšanje postojećeg sistema glasanja na izborima tako što će ga učiniti transparentnijim i sigurnijim.
- Može se koristiti kao decentralizovano skladište podataka.
- Može se koristiti za pravljenje DAAPS.

Upravo decentralizovano finansiranje je vjerovatno najveće dostignuće Ethereum mreže. Kao takav, ima skoro neograničen broj aplikacija. DApps aplikacije, koje mogu da obavljaju nekoliko funkcija unutar sistema pojavile su se u periodu od 2019. do 2020. i iz dana u dan rastu u popularnosti. Što se više DApp-ova koristi, to će se više koristiti Ethereum mreža kao rezultat toga. Ethereum-ova DeFi scena je najveća koja postoji, sa uspešnim DApp-ovima koji povećavaju svijest o platformi tokom godina.

Umjetnici, na primjer, zarađuju milione dolara prenoseći svoj rad u blockchain preko nezamjenljivih tokena ili NFT-a. Neko bi se mogao zapitati, zašto kupovati digitalnu umetnost kada možemo samo da je skrinšotujemo i tako sačuvamo? Kolekcionari žele vlasništvo, eto zašto. NFT-ovi takođe imaju dokaz o vlasništvu i služe kao siguran oblik skladištenja. U osnovi, ovo je sve u jednom za kolecionare, tako da nije teško shvatiti zašto pribjegavaju ovome.

„Ako si umjetnik i ne koristiš NFT, potencijalno propuštaš milione dolara“

- Anul Jasani.

To je isti razlog zbog kojeg bi neko želeo originalnu „Mona Lizu“ umjesto samo kopije, čak i ako se kopija ne razlikuje od prve. NFT takođe predstavljaju upotrebljive proizvode i dodatke u online igrama. Igrači mogu ukrasiti svoje kuće i likove jedinstvenim detaljima od umjetnika, pružajući još jedan izvor prihoda za kreativce. O budućnosti NFT-a možda najbolje govori Anuj Jasani, kad kaže:

„Ljudi danas još uvijek ne razumiju kripto i NFT, na isti način na koji nisu razumjeli onlajn šoping 1995.“

- Anul Jasani.

Programeri su napravili aplikacije za društvene mreže koje se ne mogu cenzurisati, omogućavajući korisnicima da jedni drugima daju napojnicu za sadržaj. Igre omogućavaju korisnicima da ulaze u proizvode, da igraju da bi ih povećali, a zatim da prodaju zaradu, izvlačeći stvarnu vrijednost iz svog vremena igre. Takođe postoje platforme za predviđanje koje nagrađuju tačne prognoze i slobodne platforme koje ne uzimaju veliki dio svake uplate.

Zamislite Ethereum kao pametni telefon - programeri mogu da prave aplikacije na pametnim telefonima, slično kao što mogu da prave aplikacije na Ethereum-u. Dok aplikacije za mobilne telefone imaju univerzalniju primenljivost, Ethereum aplikacije su više usmjereni na kripto korisnike. Uzmimo primjer aplikacije za pozajmljivanje, programer bi mogao da kreira aplikaciju, koju drugi kripto korisnici mogu da koriste za zakupljanje i pozajmljivanje.

Ovim se sve upravlja autonomno putem blockchain-a i smart contracts-a. Oni obavljaju sve funkcije o kojima bi inače neka treća strana morala da vodi računa.

3. Razlika izmedju Ethereuma i ostalih kriptovaluta

Postoje hiljade kriptovaluta, od onih vodećih za koje je većina čula, do nekih potpuno nepoznatih, sa vrlo malom vrijednošću i nejasnim potencijalom. Mnogi savjetnici preporučuju investitorima da se drže Bitcoin-a i Ethereuma i zaobiđu manje kriptovalute. Uopšteno govoreći, kriptovalute se mogu grupisati prema njihovoј korisnosti - Koja je svrha kriptovalute? Koja je njena vrijednost? Za što služi? Sve oni imaju jedinstvenu svrhu, sve imaju različite osnivače koji imaju različite vizije o tome kako ta kriptovaluta treba da se razvija. Da vidimo kako se Ethereum razlikuje od svojih najvećih konkurenata, što ih to odvaja, a što spaja.

3.1. Ethereum vs. Bitcoin

Iako u osnovi slične, očigledno je da postoji više elemenata po kojima se Bitcoin i Ethereum razlikuju. Pogledajmo ključne razlike:

Valuta i platforma. Bitcoin je dizajniran da ostvari jednu funkciju - omogući ljudima da šalju novac jedni drugima bez upotrebe centralne figure. Bitcoin je tako široko poznat i priznat kao najviše upotrebljavana alternativa postojećim valutama, kao i sredstvo razmjene i skladištenja vrijednosti.

Ethereum, s druge strane, funkcioniše drugačije jer je to platforma koja koristi svoju matičnu valutu, eter, za pokretanje aplikacija i programabilnih ugovora poznatih kao pametni ugovori. Kao rezultat toga, umesto da funkcioniše isključivo kao skladiste vrednosti, Ethereum omogućava još mnogo drugih stvari. Iako se eter može koristiti kao digitalna valuta, to nije njegova primarna funkcija. Ethereum platforma je stvorena da monetizuje pametne ugovore i dApps.

Mehanizam konsenzusa. PoW je metoda konsenzusa koja se koristi na Bitcoin blockchain-u i zahtijeva upotrebu procesorske snage za rešavanje izazovnog, ali slučajnog problema kako bi svi čvorovi u mreži bili transparentni. Bitcoin, kao prvi blockchain, imao je za cilj da eliminiše upliv trećih strana u finansijske sisteme, koji su obično vršile velike banke ili vlade.

Ethereum takođe koristi PoW od svog početka, ali planira da pređe na PoS. To je uvijek bila namjera jer PoS zahtjeva mnogo manje energije i omogućava primjenu novih tehnika skaliranja.

Kapacitet transakcije. Bitcoin mreža može da izvrši samo 7 do 10 transakcija u sekundi, što je čini sporijom od većine drugih blockchain mreža, uključujući Ethereum. To je zato što se Bitcoin blokovi u prosjeku proizvode samo svakih 10 minuta, a svaki blok može da sadrži samo ograničen broj transakcija.

Ethereum mreža, s druge strane, može da obradi do 30 transakcija u sekundi, a Ethereum 2.0 obećava do 100.000 transakcija u sekundi kada se pokrene. Za postizanje ovog povećanja koristiće se implementacija lanaca krhotina (shard chains).

Vrijeme bloka. (Block time). Vrijeme koje je potrebno za rudarenje bloka transakcije se naziva vrijeme bloka. Postoji očekivano vrijeme bloka i prosječno vrijeme bloka i u Bitcoin i u Ethereum blockchain-u. Očekivano vrijeme bloka za Bitcoin je 10 minuta, dok je Ethereum između 10 i 20 sekundi.

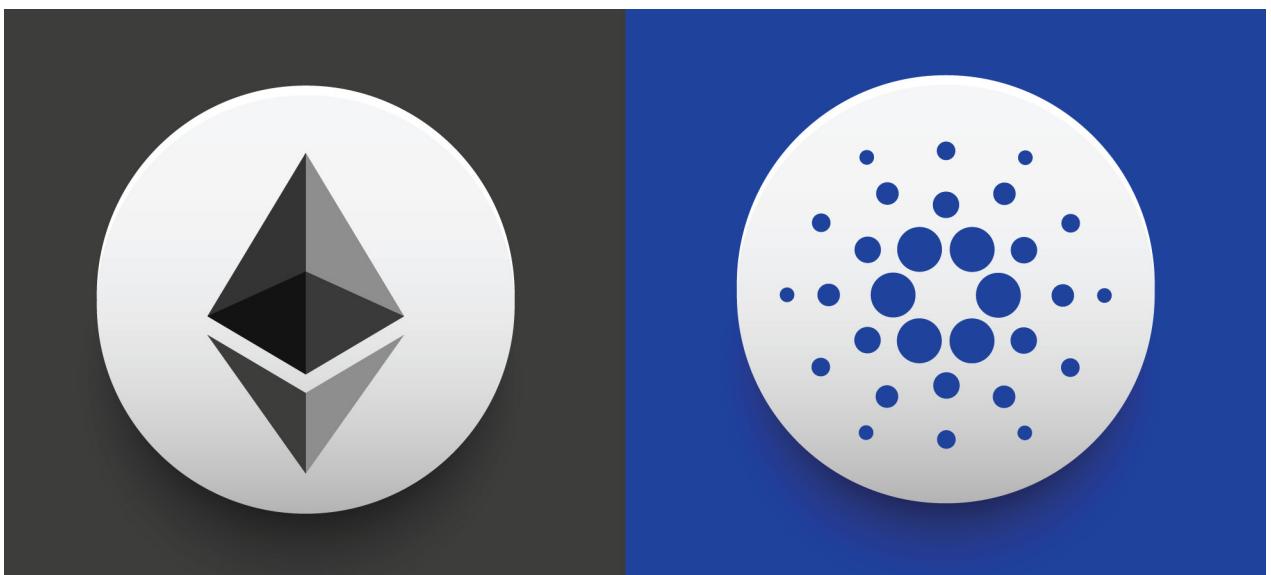
Kako Bitcoin, tako i Ethereum se približavaju svojim ograničenjima kapaciteta i potrebna su im rešenja koja će im pomoći u rukovanju dodatnim korisnicima jer se broj ljudi koji koriste oba blockchaina vremenom povećava. Kada potražnja za blok prostorom premaši ono što obije mreže mogu da podnesu, troškovi transakcije na obije mreže rastu.

Međutim, osnovna razlika između Ethereuma i Bitcoin je ta što je Ethereum programabilan. Domet Ethereuma je proširen ovom funkcionalnošću, što ga čini više od samo digitalne valute. On pretvara Ethereum u platformu za finansijske usluge, igre i aplikacije.

„Bitcoin je odličan kao vid digitalne valute, ali njegov jezik skriptovanja je previše slab za razvoj ozbiljnijih i naprednijih aplikacija”

- Vitalik Buterin

3.2. Ethereum vs. Cardano

Iako su Ethereum i Cardano konkurenčne tehnologije, dijele zajedničko porijeklo. Osnivač Cardana, Charles Hoskinson, bio je jedan od originalnih programera Ethereuma. Cardano nastoji da postigne mnoge od istih ciljeva. Evo nekih ključnih razlika:

Mehanizam konsenzusa. PoS je metoda konsenzusa koja se već koristi na Cardano blockchain-u. To znači da ne oslanja na rudarenje.

Ethereum koristi PoW od svog početka, ali planira da pređe na PoS.

Vrijednost. Ethereum je konstantno druga najvrijednija kriptovaluta poslednjih godina, poslije Bitcoina. Cardano, iako je značajno porastao u vrijednosti od svog lansiranja, vrijedi oko 10% ukupne tržišne kapitalizacije Ethereuma. Jedan od razloga za ovo je relativno široko usvajanje Ethereuma u svijetu kriptovaluta. Ether-

um redovno bilježi više od milion transakcija dnevno. Dnevne transakcije Cardana često su oko 100.000.

Faza razvoja. Cardano je još uvijek u izgradnji. Iako se oba projekta još uvijek aktivno razvijaju, Ethereum ide dalje u svom uvođenju. Cardano programeri još uvijek rade na ključnim karakteristikama i tek su nedavno uveli usluge kao što su pametni ugovori, koji se izvršavaju automatski pod određenim uslovima. Ethereum je bio pionir ove funkcije, uvodeći je pre nekoliko godina.

Cijena korištenja. Ethereum može biti skup za korišćenje. Naknade za transakcije, koje pružaju ekonomske podsticaje u decentralizovanim ekonomijama kriptovaluta, ponekad premašuju 20 dolara. Cardano-ove naknade obično su niže, a ove godine su često bile znatno ispod 1 dolara. Kako god, ako planirate da ga držite samo u nadi da će njegova vrijednost porasti, razlika u naknadama za transakcije neće biti bitna.

Kako Cardano, tako i Ethereum, se mogu koristiti za peer-to-peer transakcije, ali se takođe mogu koristiti kao plaćanje za usluge i procesorsku snagu na njihovim osnovnim blockchain mrežama. Međutim, oba se takođe često koriste kao investicioni proizvodi, pri čemu ih korisnici kupuju na berzi, a zatim ih drže ili trguju u nadi da će ostvariti profit. Glavna razlika između Cardana i Ethereuma je u tome što se Ethereum uspostavio kao centralna komponenta ekonomije kriptovaluta. S druge strane, Cardano, mlada tehnologija koja je zauzela promišljeniji pristup svom uvođenju, u ranijim je fazama izgradnje svojih mogućnosti i korisničke baze.

3.3. Ethereum vs. Ripple

Ripple kompaniju su 2012. godine osnovali Chris Larsen i Jed McCaleb. Kompanija je kreirala svoju valutu, XRP, kao efikasniju alternativu digitalnom novcu i postojećim platformama za monetarno plaćanje. Tehnologija ove platforme je posvećena ubrzanju platnih transakcija i poboljšanju finansijskih sistema.

Što je Ripple, a što XRP?

XRP, koji se često miješa s Rippleom, su dva odvojena pojma i tako ih treba i koristiti.

Ripple je fintech kompanija koja prodaje softver bankama i finansijskim institucijama, a XRP je digitalna valuta (digital asset) koja omogućava brz i jeftin transfer u prekograničnim plaćanjima. Ripple je nositelj XRP-a, ali nije tvorac. XRP su poklonili Ripple-u njegovi tvorci.

Zanimljivost vezana za Ripple je ta što troši manje energije i na taj način promoviše održivost, u odnosu na druge velike projekte na ovom tržištu.

Ripple i Ethereum su 2 od najperspektivnijih projekata u blockchain prostoru danas uprkos tome što su potpuno suprotna.

Glavne razlike su:

Mehanizam konsenzusa. pre nego što se transakcija finalizuje do blokchaina, određeni deo čvorova treba da se složi kako bi sve bilo validno, a kada postignu dogovor, tj. svi čvorovi postanu validni, nastaje konsenzus.

Ripple koristi mehanizam koji se zove Federated Byzantine Agreement (FBA) i funkcioniše drugačije od ‘Proof-of-work-a’, koji Ethereum koristi kao mehanizam konsenzusa.

Ripple koristi „validatore transakcija“, a jedini koji mogu postati validatori transakcija su banke koje koriste Ripple tehnologiju. Ripple Consensus Algoritam je izuzetno brz jer može da postigne 1.500 transakcija u sekundi. Kad smo kod Ethereum-a, on radi na mehanizmu ‘proof-of-work’, koji više liči na slagalicu.

Jedno od glavnih problema Ethereumovog mehanizma konsenzusa je to što on nije u stanju da skalira veliki broj transakcija, a mreža je u stanju da skalira najviše 15 transakcija u sekundi. Da bi iskorijenili postojeći problem, Ethereum programeri žele da pređu na ‘proof-of-stake’ mehanizam koristeći Casper Protocol.

Ključne tačke. - glavni cilj Ripple-a je omogućavanje globalnih plaćanja u realnom vremenu bilo gdje u svijetu bez plaćanja deviznih kurseva. Jednostavnim rečima, ima za cilj modernizaciju globalne platne infrastrukture. S druge strane, Ethereum ima za cilj proširenje upotrebe blockchain tehnologije koristeći pametne ugovore. Omogućava da se pametni ugovori i decentralizovane aplikacije kreiraju i rade bez zastoja, bez prevare ili bez uticaja od treće strane.

Performanse. - Ripple poseduje blockchain čiju knjigu (ledger), sve banke koje su dio ove globalne mreže, mogu da koriste, i to je jedan od glavnih razloga zašto je Ripple dobar u svojim performansama. Kada korisnik pošalje XRP novčiće drugoj osobi, potrebno je samo 4 sekunde za verifikaciju transakcije. Kada je reč o performansama Ethereum-a, ova kriptovaluta koristi javni blockchain, što znači da svako može da postane ‘čvor’ ili dio ove mreže u bilo kom trenutku. U poređenju sa Ripple-om, Ethereum-om trebaju otprilike 15 sekundi za jednu transakciju, što znači da je 4 puta sporiji od Ripple-a.

I Ripple i Ethereum imaju entuzijastična tržišta, ali zbog lakog korišćenja teško je pobediti Ethereum i njegovu dostupnost na berzama.

4. Kupovina Ethereuma vs. CFD trgovanje Ethereuma

Investitori mogu da kupe i drže Ether kao dugoročnu investiciju, slično Bitcoinu (BTC), nadajući se da će njegova vrijednost vremenom porasti.

Da biste kupili ETH, pratite korake opisane ispod.

Postoje dva načina ulaganja u kriptovalute. Jedan je klasičan način trgovanja kriptovalutama, a drugi je CFD trgovanje.

Klasičan način trgovanja

Korak 1: Napravite račun za posredovanje u kriptovaluti

Ukoliko već ne posedujete kriptovalutu, moraćete da otvorite nalog kod kripto brokera. Da biste otvorili račun, moraćete svom kripto posredniku pružiti lične identifikacione podatke, slično otvaranju računa kod brokerske kuće. Neki uobičajeni podaci koje morate da navedete prilikom postavljanja naloga uključuju broj socijalnog osiguranja, adresu, datum rođenja i adresu e-pošte.

Korak 2: Finansirajte svoj račun

Nakon što se prijavite za kripto posredništvo, moraćete da povežete svoj bankovni račun. Većina kripto brokerskih kuća nudi bankarsko finansiranje putem debitnih kartica i bankovnih transfera.

Korak 3: Odaberite Ethereum kao kriptovalutu u koju ćete uložiti

Čim sredstva budu na vašem deviznom računu, možete započeti trgovinu. Moći ćete da mijenjate svoj USD za ether nakon što vaš nalog bude popunjeno. Jednostavno unesite iznos u dolarima koji želite da zamenite za ETH. U zavisnosti od cijene Ethereuma i koliko želite da kupite, najverovatnije ćete kupovati akcije jedne ETH valute. Vaša kupovina će biti prikazana kao procenat ukupnog etera.

Korak 4: Odaberite strategiju

Postoji veliki broj indikatora trgovanja za izbor, a većina trgovaca uzima u obzir više faktora prilikom kupovine i prodaje Ethereuma. Ako ste tek počeli da investirate, razmislite o kupovini kursa za trgovanje sa Ethereumom.

Ako ste iskusan trgovac, možda već imate strategiju koju koristite za trgovanje akcijama. Strategije trgovanja akcijama se takođe često koriste za svaku kriptovalutu.

Korak 5: Skladištite vaš Ethereum

Ako aktivno trgujete svojom kriptovalutom, moraćete da skladištite svoja sredstva na berzi da biste im imali pristup. Ako svoju kriptovalutu kupujete na srednjoročno ili dugoročno držanje, trebali biste obezbijediti novčanik kriptovalute.

Novčanici gdje se Ethereum može čuvati dolaze kao softverski ili hardverski novčanici. Oba su sigurna, ali hardverski novčanici nude najbolju sigurnost jer

čuvaju vašu kripto datoteku na fizičkom uređaju, van mreže. Ledger je odličan brend hardverskog novčanika kojem mnogi investitori veruju da čuvaju količinu Ethereuma koju poseđuju. Ako tražite softverski novčanik, postoji nekoliko opcija za iOS, Google Chrome i Android koje možete besplatno koristiti.

Fakt: Ethereum nije oduvijek bio druga najpoznatija kriptovaluta. Pre nego što je Ethereum izmišljen, Litecoin i druge alternative za rudarenje Bitkoina su bili na drugom mjestu posle Bitcoin-a.

Trgovanje CFD-ovima za kriptovalute

CFD (Contract For Difference) je finansijski instrument koji vam daje priliku da trgujete određenom vrstom proizvoda (obično akcijama, valutama, indeksima, zlatom, naftom), na način da ne postajete vlasnik tog proizvoda već zaradujete samo kada cijena proizvoda raste ili pada.

Svaka osoba koja se bavi finansijskim trgovanjem znaće koja su to dva sredstva, ali neki još uvijek nisu svjesni da se sa Ethereumom može trgovati putem CFD-a.

Postoji nekoliko prednosti i nedostataka povezanih sa trgovanjem CFD-ovima na kriptovalutama u poređenju sa trgovinu običnim kriptovalutama.

Nerijetko trgovci koji biraju da trguju običnim kriptovalutama, mogu biti začuđeni i zbumjeni time zašto bi neko preferirao CFD trgovanje, kao i kako ono zapravo funkcioniše i na koji način utiče na tržište. Većina tih „zbumjenih“ trgovaca su kripto entuzijasti koji pokušavaju da pokrenu tržište, kao i da u tom procesu zarađe.

Trgovanje Ethereumom sa CFD-ovima ne pokreće tržište čak ni ako uđemo na poziciju od milijardu dolara. Zašto?

Zato što CFD-ovi Ethereuma nisu stvarne kriptovalute. Kada otvorite poziciju, ne kupujete realni novac Ethereuma, nego sklapate ugovor po trenutnoj cijeni. Ako cijene porastu, možete jednostavno prodati ugovor i dobiti profit na isti način kao što biste ga dobili na bilo kojoj kripto berzi.

Primjer trgovanja CFD-om: Ethereum / USD. Recimo da ste zainteresovani za trgovanje ethereumom i odlučili ste da otvorite kratku CFD trgovinu prodajom ethereuma u odnosu na američki dolar (Ethereum / USD).

Trenutni sell/buy odnos je 1594/1598\$.

Vjerujete da će vrijednost Ethereuma pasti u odnosu na američki dolar, pa ste stoga otvorili CFD poziciju za prodaju, prodavši 5 jedinica da biste otvorili poziciju na 1594.

Ovo je ekvivalent prodaje 5 ether-ovih tokena, tako da ćete dobiti ili izgubiti 5 USD za svaku promjenu vrijednosti ethereuma od 1 USD.

4.1. Prednosti i nedostaci trgovanja CFD-ovima Ethereuma

Prednosti

Prije nego što predemo na isticanje prednosti, treba napomenuti jednu stvar, da mi ne upućujemo „poziv na akciju“, već tu smo da vam jednostavno damo informacije o tome šta biste mogli da radite sa imovinom kojom se može trgovati, poput Ethereuma. Na kraju, na vama je da napravite izbor.

Trgovanje maržom je nešto jedinstveno za CFD provajdere Ethereuma, a i ostale kriptovalute.

Međutim, kada su kriptovalute postale hit još 2017. godine, CFD brokeri su prvi uveli takvu strategiju trgovanja, a mnogi nisu razumjeli zašto su neki trgovci kriptovalutama prešli na drugu stranu.

Razlog je bio jednostavan. Platforme za trgovanje maržom mogu da obezbijede polugu vašim trgovanjima, što znači da će svaka trgovina koju otvorite dobiti dodatna sredstva od posredništva. Da objasnimo. Zamislite da ste upravo otvorili poziciju sa 100 dolara i trgujete Ethereumom. Recimo da ether raste za oko 50%, na kraju dobijete 150 dolara, zar ne? 50 dolara profita. Sa pozicijom CFD-a, toj trgovini bi se dodala poluga. Recimo da je maksimalna poluga 1:10. To znači da je vaša pozicija od 100 USD upravo pretvorena u poziciju od 1000 USD. Ako Ethereum ponovo poraste za 50%, dobićete 1500 USD umjesto 150USD prije poluge.

Na kraju svake trgovine, trgovac je odgovoran za vraćanje svih „pozajmljenih“ sredstava od posredništva. Pošto ste imali 100 USD, a vaša trgovina je pretvorena u 1000 USD zahvaljujući poluzi 1:10, morate da vratite 900 USD brokeru.

Likvidnost CFD-a je mnogo bolja kod kriptovaluta. Vidite, ako trgujete alt-coin-om, nečim što nema sistem direktnog gotovinskog iznosa, primorani ste da pređete na BTC, a zatim se povučete sa vanmrežnog bankomata ili putem razmjene koja će tražiti mnogo zauzvrat. CFD je u osnovi sama fiat valuta i nije mu potrebna konverzija u USD ili EUR.

Možete jednostavno zatražiti povlačenje i posrednik će to odobriti. Kod klasičnog investiranja kriptovaluta je komplikovanije jer morate imati novčanik, pa prebaciti u taj novčanik, pa prebaciti na razmjenu i na kraju se povući. Osim toga, moraćete da izvršite mnogo konverzija.

Nadalje, postoje ograničenja u iznosu koji možete povući u roku od 24 sata za kriptovalute. Ovaj sistem stvara rizik da tržište medvjeda može da pogodi i vaših 10.000 USD koje imate na računu će se preko noći pretvoriti u 5000 USD (to se već dešavalo ranije).

Na CFD brokerskim kućama jednostavno imate fiat na računu, tako da ne nosi istu opasnost čak i ako postoje dnevna ograničenja za povlačenje.

Sigurnost i licenca. Bilo je vrlo malo slučajeva hakovanja CFD platforme i krađe sredstava. Međutim, kripto razmjene su izložene višestrukim hakerskim napadima skoro svaki dan, pa postoji mnogo veći rizik ako tu zadržite svoju imovinu. Zato ljudi koriste novčanike za skladištenje svojih tokena izvan razmjene.

Kada trgujete CFD-ovima, vaš račun je vaš novčanik, jer nikada nije u opasnosti od hakerskog napada. Nadalje, CFD brokerske kuće uvijek imaju licencu lokalnih finansijskih regulatora. To znači da svaki kupac ima lokalne zakone koji štite njihov interes. Ako se na platformi dogodi nešto što vam je nanijelo novčanu štetu, posrednik je po zakonu obavezan da vam nadoknadi štetu. Većina kripto berzi i kompanija nemaju ovu obavezu. Kupci Mt.Gok-a su to naučili na teži način. Nažalost, tu prednosti CFD-ova prestaju, a počinju nedostaci.

Nedostaci

Vlasništvo. Kada trgujemo Ethereumom putem CFD-a, zapravo ne koristimo prave valute, kao što je spomenuto na početku. Jednostavno nagađamo o cijeni na platformi koja će nas nagraditi ako smo u pravu.

Stoga, ako trgujete CFD-om za sigurnosni žeton, nećete moći na bilo koji način uticati na tržište. Osim toga, nemate priliku da se diverzifikujete na licu mjesta. Moraćete prvo da povučete sredstva, a zatim uložite na neko drugo mjesto ako vam platforma koju koristite više ne odgovara.

4.2. Trenutni trendovi

Transformacija Ethereuma

Kao šta smo naveli gore, Ethereum je objavio da će zvanično izvršiti tranziciju od ‘proof-of-work’ u ‘proof-of-stake’ protokol. Šta to znači?

‘Proof-of-work’ je energetski intenzivan način validacije transakcija koji omogućava decentralizovanoj Ethereum mreži da verifikuje složene matematičke transakcije koje se kasnije dodaju kao blokovi u Ethereum blockchainu. Rudari se takmiče jedni protiv drugi kako bi riješili ove matematičke probleme i kako bi stvorili novi blok u ovoj mreži. A oni koji su uspješni u kreiranju novog bloka stvaraju nove Ethereum (ETH) kovanice.

Transformacija u ‘proof-of-stake’ protokol radi prema istom cilju kao i ‘proof-of-work’, to je sigurna, decentralizovana mreža koja samo koristi drugačiji proces pri dobijanju Ethereuma. Sada će validatori moći da ulaze svoje Ethereum (ETH) novčiće kako bi mogli da se takmiče u rješavanju novih problema, stvaranje novih blokova i dobijanje novih novčića. Algoritam slučajno bira validateure. Da bi učestvovali u ovom procesu validator treba da posjeduje minimum 32 ETH.

Zvanični preobražaj u Ethereum 2.0 je zakazan za 19. septembar 2022. godine. Zašto je ova promjena bitna trgovcima?

Očekuje se da će novi ‘proof-of-stake’ model biti u stanju da obradi do 100.000 transakcija u sekundi. A, jeftinije naknade i povećana brzina transakcije čine novi Ethereum model boljim i privlačnjim za trgovce.

Predstojeći događaji

Svakog mjeseca Ethereum organizuje velike događaje širom svijeta. A svi mogu da učestvuju kako bi upoznali više ljudi iz ove zajednice kako bi naučili o mogućnostima zapošljavanja i razvili nove vještine u Ethereum mreži. Događaje kako i linkove za prijavu možete pronaći na sajtu Ethereuma.

Ethereum grantovi

Ethereum nudi različite grantove za finansiranje projekata koji rade na promovisanju uspjeha i rasta Ethereum ekosistema. Ethereum vam daje finansijsku pomoć da vaš sledeći Ethereum projekat bude realizovan.

5. Budućnost Ethereuma

Sa prelaskom na ‘proof of stake’ koji je skalabilni, energetski lagani blokchain, mnogi su doveli u sumnju budućnost popularnog novčića, s obzirom na veličinu i složenost ove promjene. Ali na godišnjoj konferenciji Ethereum zajednice u Parizu, koja se nedavno desila, menadžer događaja, Marija A., razgovarala je sa potpredsednikom Poligona za rast, Mihailom Bjelićem o ovoj temi. Evo šta je Bjelić izjavio povodom prelaska u ‘proof of stake’:

„Ovo je nadogradnja mreže koja ima milione korisnika, milijarde kapitala i desetine hiljada aplikacija. Nikada nije lako, ali na ovom spajanju se radi više od dvije godine. Svaki test je bio uspješan, tako da mislim da smo više nego spremni za nadogradnju”

Dodao je da: “Velika je vjerovatnica da će Ethereum izdržati ovo medveđe tržište i oporaviti se.”

Razlozi za oporavak su:

1) Ethereum je dom inovacija i razvoja. Gdje rade ikusni programeri. Što znači da iako projekti fokusirani na novac nestanu - pravi programeri i znanje će ostati.

Fakt: Ethereum je najbolji alat za programere.

2) Drugi razlog je taj što je Ethereum najbezbjedniji decentralizovani blockchain na svijetu. Savršeno je pozicioniran da bude centar mreže sa više lanaca koji će potencijalno doći do milijardi korisnika.

Predviđanja cijena Ethereuma

Stručnjaci kažu da kripto tržište ima povećanu volatilnost koja je prisutna zbog rata, kontinuirane inflacije i promijene monetarne politike SAD-a.

Druga tri stručnjaka su dala svoja mišljenja za to koliko visoko će Ethereum napredovati ove godine, a svaki je rekao da je skoro nemoguće predvideti buduću cijenu Ethereuma. Moguće je da dostigne nivo između \$4000 do \$6000, a moguće je da ostane ista.

Nadogradnje Ethereuma bi moglo da ga učine privlačnijim i održivijim za široku upotrebu, ali dok se to ne dogodi, stručnjaci čekaju da vide kako će investitori i kompanije koje grade svoju tehnologiju na Ethereum platformi reagovati na promijene.

Šta pokreće cijenu Ethereuma?

Neki kripto ekspertri veruju da je cijena Ethereuma vođena isključivo špekulacijama.

Vidjeli smo da se to dešava, ali nekoliko faktora određuje fluktuacije cijena i utiču na predviđanje cijene. To su:

Korisnost

Zahvaljujući NFT-ovima, umjetnici koji su digitalizovali svoj rad su zaradili bogatstvo. Ethereum-ovi pametni ugovori su to omogućili i napravili da bude dostupno, što je rezultiralo porastom broja korisnika.

Prednost prvog pokretača

Prednost prvog pokretača je slična onoj kad su kupci lojalni jednom brendu. Vlasnici Ethereuma su obezbedili pozicioniranje svog novčića na tržištu koristeći samo ovaj novac za transakcije, čak i ako postoji jeftinije i brže alternative.

Ovo bi moglo osigurati da novčić zadrži svoju vrijednost u bliskoj budućnosti, ali i da dugoročno raste.

Konkurenčija

Porast popularnosti Ethereuma učinio je da njegove naknade za transakcije postanu skuplje.

Drugi problem sa kojim se Ethereum suočava je ogromna snaga i energija neophodna za obavljanje transakcija koja je štetna za životnu sredinu, ali se srećom to uskoro mijenja.

Konkurenti su se uključili i kreirali nova rešenja koja se mogu dodati na Ethereum-ov blockchain, čineći ga efikasnijim i jeftinijim. Namamljivanje kupaca što dalje od Ethereuma moglo bi smanjiti njegovu vrijednost.

6. Kako otpočeti sa trgovinom

Ono što je sjajno kada su u pitanju finansijski instrumenti je to što je u njih relativno lako ulagati.

Ukoliko želite da investirate u instrument po vašoj želji, sada to možete učiniti na vrlo jednostavan i efikasan način - otvaranjem računa za trgovanje kod licenciranog investicionog društva [Limit Prime Securities](#).

Limit Prime Securities vam nudi mogućnost trgovanja različitim CFD kriptovalutama, uključujući sve kriptovalute koje su popularne širom svijeta.

Trgovina kriptovalutama nikada nije bila lakša.

Jedna od najvećih prednosti trgovanja CFD-om je poluga. (leveridž) Trgovanje ima svoje rizike, ali mi štitimo naše klijente od negativnog bilansa, što znači da ne možete izgubiti više novca nego što ste prethodno uložili.

Stvari koje treba uzeti u obzir prije prve trgovine:

Korak 1: Odaberite svoje tržište.

Odlučite kojom kriptovalutom želite trgovati. Sa Limit Prime Securities, možete odabrati sve popularne vaulte kao što su Bitcoin, Ethereum, Litecoin, Ripple i mnoge druge. Uslove trgovanja pogledajte ovdje.

Korak 2: Odredite obim i smjer vaše trgovine.

Kada se odlučite za kriptovalutu kojom želite trgovati, morate odlučiti koliko jedinica želite kupiti. Ako mislite da će cijene porasti u bliskoj budućnosti, možete kupiti kriptovalutu ili otvoriti "buy" poziciju. Ako mislite da će cijene pasti, možete da idete na "sell" poziciju.

Korak 3: Pratite svoju poziciju.

Nakon otvaranje pozicije treba pratiti njen status i raspoloživa sredstva koje imate na računu.

Limit Prime

Kompanija Limit Prime je regulisana od strane Komisije za tržište kapitala Crne Gore i kroz svoju platformu vam nudi direktni pristup svjetskim berzama i trgovanje najatraktivnijim finansijskim instrumentima. Pogledajte našu licencu [OVDJE!](#)

Ako želite da započnete trgovinu, možete da se registrujete [ovdje](#), a za više informacija možete pozvati na broj +382 67 242 242 i neko od zaposlenih u Limit Prime Securities će vam izaći u susret.

E-adresa: info@limitprime.com

Veb sajt: <http://www.limitprime.com/me>

Broj telefona: +382 67 242 242

Zapratite Limit Prime na društvenim mrežama: [Facebook](#), [Instagram](#), [Linkedin](#)

© LIMIT PRIME 2022